05/0071/34

นิพนธ์ต้นฉบับ

สุขวิทยาทางการเจริญพันธุ์ของนักเรียนและครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร[1]

A Study of Reproductive Health In Adolescence of Secondary School Students and Teachers In Bangkok

ตอนที่ III ประสบการณ์ทางเพศ

PART III SEXUAL EXPERIENCES

สุมนา ชมพูทวีป[2] เขมิกา ยามะรัต[3]
ปิยลัมพร พุ่มสุวรรณ[3] นิกร ดุสิตสิน[4]

Abstract : **Sumana Chompootaweep, Khemika Yamarat, Piyalampon Poomsuwan, and Nikorn Dusitsin. 1991. A study of reproductive health in adolescence of secondary school students and teachers in Bangkok. III. Sexual experiences. Thai J Hlth Resch 5(2) :**

Sexual hormones in adolescence make young adults change both biologically and psychologically. Adolescence is the time when young adults must adapt and face many changes in their bodies and mind, especially the changes concerning sexual series. This study is a survey research on sexual experiences in 4,377 adolescences and 454 teachers from secondary schools in Bangkok, in 1987.

1 *โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจาก Maternal and Child Health, Division of Family Health, WHO Geneva.*
อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหนังสือ "สุขวิทยาทางการเจริญพันธุ์ของนักเรียนและครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร" โดย สุมนา ชมพูทวีป และคณะ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ พ.ศ. 2532.

2 *ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330*
Dept of Pharmacology, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University, Bangkok 10330.

3 *สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330*
Institute of Health Research, Chulalongkorn University, Bangkok 10330.

4 *ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330*
Dept of Obstetrics and Gynecology, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University, Bangkok 10330.

01/0072/34

It was found that 41.6% of students have experiences with their girl or boy friends, 28.7% of male and 17.7% of female students have experiences in dating. Male students accounted for 41.2% had ever masturbated but it was discovered that only 5.8% of girls had done it. We found 12% of male students and 1% of female have sexual intercourse (begining at the age of 16). Male students, (6.1%) had ever used condoms and/or pills (with their partners) and female students 0.9%. It was noticeable that students in higher grades level have more sexual experiences than those in lower grades level.

The most popular contraception method used among male teachers was condom 100%, rhythm 59.7%, and having partners taken oral pill 37.7%. Oral pill and condom were the two most popular devices used by female teachers. The figure for both was 48.5%. The next in line was rhythm, used by 42.8% of the females.

It was found that 3.6% of male students faced problems in anatomy and physiology, 2.8% psychosexual development, and 1.4% each in mate selection and STD. However, 82.4% of the students have no problems. Most of the female students had faced sexual problems in anatomy and physiology. Other related problems psychosexual development, 3.4% and mate selection, 1.6%.

Key words : *Sexual experiences; Masturbation; Dating; Contraception; Sexual intercouse; Abortion.*

บทคัดย่อ : **สุมนา ชมพูทวีป, เขมิกา ยามะรัต, ปิยลัมพร พุ่มสุวรรณ และ นิกร ดุสิตสิน. 2534. สุขวิทยาทางการเจริญพันธุ์ของนักเรียนและครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. III. ประสบการณ์ทางเพศ. วารสารวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ 5(2) :**

การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น เนื่องจากการทำงานของฮอร์โมนเพศ ทำให้วัยรุ่นต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวมากมาย โดยเฉพาะเรื่องทางเพศ การศึกษาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น จึงเป็นเรื่องน่าศึกษาเพื่อสำรวจดูประสบการณ์ทางเพศของวัยรุ่น การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจนักเรียน 4,377 คน และครู 454 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. 2530

ผลการศึกษาพบว่า 41.6% ของนักเรียนเคยมีคู่รัก และส่วนใหญ่มีคู่รักครั้งแรกเมื่ออายุ 13 ปี นักเรียนชาย 28.7% และนักเรียนหญิง 17.7% เคยมีนัดตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศเมื่ออายุ 15 ปี

นักเรียนชายเคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง 41.2% ส่วนนักเรียนหญิง 5.8%

นักเรียนชาย 12% เคยมีเพศสัมพันธ์ แต่นักเรียนหญิงพบเพียง 1% โดยเฉลี่ยเมื่ออายุ 16 ปี นักเรียนชายเคยใช้ถุงยางอนามัย หรือใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดกับคู่ของตน 6.1% ส่วนนักเรียนหญิง 0.9% ซึ่งประสบการณ์ทางเพศเหล่านี้พบว่านักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมต้นจะมีประสบการณ์น้อยกว่านักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมที่สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับครูนั้น วิธีคุมกำเนิดที่ครูชาย (สมรสแล้ว) นิยมใช้มากที่สุดคือ ถุงยางอนามัยถึง 100% รองลงมาคือนับวันปลอดภัย และให้คู่ของตนใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด 59.7% และ 37.7% ตามลำดับ ส่วนครูหญิงนิยมวิธีกินยาเม็ดคุมกำเนิดเท่า ๆ กับการใช้ถุงยางอนามัย คือวิธีละ 48.5% รองลงมาคือนับวันปลอดภัย 42.8%

การศึกษานี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (82.4%) ไม่มีปัญหาทางเพศ ปัญหาที่นักเรียนชายระบุมากที่สุด คือ เรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทางเพศ 3.6% เรื่องทางกายวิภาคและระบบสืบพันธุ์ 2.8% เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มี 1.4% เท่ากัน ปัญหาที่นักเรียนหญิงพบมากที่สุด คือเรื่องทางกายวิภาคและสรีรวิทยาระบบสืบพันธุ์ 5% รองลงมาคือเรื่องการพัฒนาทางเพศและการคบเพื่อนต่างเพศ 3.4% และ 1.6% ตามลำดับ

คำสำคัญ : *ประสบการณ์ทางเพศ; สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง; นัดกับเพื่อนต่างเพศ; คุมกำเนิด; เพศสัมพันธ์; ทำแท้ง;*

การทำงานของฮอร์โมนเพศทำให้วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ได้แก่ การเจริญเติบโตของระบบสืบพันธุ์ เพศชายมีการผลิตอสุจิ เพศหญิงมีไข่สุกและประจำเดือน ลักษณะประจำเพศก็ปรากฏชัดทั้งชายและหญิง การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ ได้แก่ การเจริญเติบโตของจิตใจทางเพศ เช่น มีความสนใจต่อเพศตรงข้าม อยากมีคู่รัก มีความรู้สึกทางเพศเกิดขึ้น เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงมากมายนี้ ทำให้วัยรุ่นต้องปรับตัวอย่างมากกับสิ่งใหม่ ๆ เหล่านี้ และอาจจะมีพฤติกรรมหรือการกระทำบางอย่างเกิดขึ้นได้

การศึกษาในตอนที่ III นี้ เป็นการสำรวจประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร (รายละเอียดของประชากรและวิธีการศึกษาดูได้จากตอนที่ I วารสารวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฉบับปีที่ 4 เล่มที่ 2) โดยผลของการศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

1. ประสบการณ์ของนักเรียน ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การมีคู่รัก มีนัดกับเพื่อนต่างเพศ เพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การตั้งครรภ์ การทำแท้ง การเที่ยวโสเภณี รักร่วมเพศ และพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ กัญชา และเที่ยวดิสโกเธค เป็นต้น

2. ประสบการณ์ของครู ศึกษาเฉพาะการคุมกำเนิด วิธีคุมกำเนิดที่เคยใช้ และจำนวนบุตรที่มี

3. ประสบการณ์ปัญหาทางเพศของนักเรียนและครู

1. ประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน

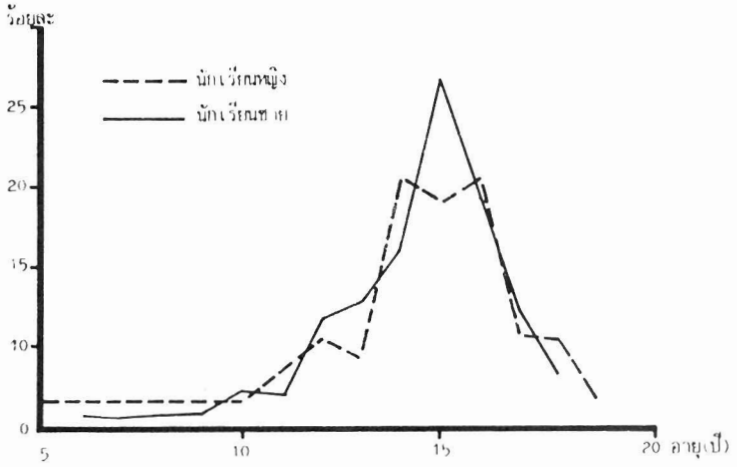
ตารางที่ 1 การกระจายประสบการณ์ของนักเรียนแยกตามเพศ (ร้อยละ) และค่าฐานนิยม (Mode) ของอายุเมื่อมีประสบการณ์ครั้งแรก

ประสบการณ์	ชาย	หญิง	รวม	อายุครั้งแรก
การมีคู่รัก	47.0	36.5	41.6	13
การมีนัดลำพังกับเพื่อนต่างเพศ	28.7	17.7	23.0	15
การกอดจูบ	17.5	3.3	10.1	15
การร่วมเพศ	12.0	1.1	6.4	16
การกินยาเม็ดคุมกำเนิดหรือใช้ถุงยางอนามัย	6.1	0.9	3.4	15,16
สำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง	41.2	5.8	22.8	13
การตั้งครรภ์ก่อนแต่งงานหรือมีคู่รักตั้งครรภ์	3.1	0.8	1.9	13
การทำแท้งหรือให้คู่รักทำแท้ง	3.0	1.1	2.0	15
การเที่ยวในดิสโกเธค	26.1	15.7	20.7	15
การสูบบุหรี่	28.2	11.8	19.7	15
การสูบกัญชา	7.0	1.3	4.0	15
การดื่มสุรา	28.1	13.5	20.6	15
รักร่วมเพศ	3.6	2.7	3.2	15
การเที่ยวโสเภณี	9.0	—	9.0	16

การศึกษาประสบการณ์ทางเพศ พบว่านักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับการมีคู่รักร้อยละ 41.6 มีนัดตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 23 สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองนั้น ถ้าแยกตามเพศแล้วพบว่านักเรียนชายเคยมีประสบการณ์ร้อยละ 41.2 ขณะที่นักเรียนหญิงมีเพียงร้อยละ 5.8 มีการร่วมเพศในเด็กนักเรียนชายร้อยละ 12 นักเรียนหญิงเพียงร้อยละ 1.1 นักเรียนชายเคยใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 6.1 นักเรียนหญิงเคยกินยาเม็ดคุมกำเนิดร้อยละ 0.9 เมื่อได้ถามถึงคู่รักของนักเรียนชายเคยตั้งครรภ์หรือไม่นั้น พบว่านักเรียนชายตอบว่าเคยร้อยละ 3.1 ขณะที่นักเรียนหญิงตอบว่าเคยตั้งครรภ์ร้อยละ 0.8 เรื่องการทำแท้งพบว่านักเรียนชายเคยมีประสบการณ์ให้คู่รักไปทำแท้งร้อยละ 3.0 นักเรียนหญิงเคยทำแท้งร้อยละ 1.1 พฤติกรรมเหล่านี้เมื่อแยกตามเพศแล้วจะเห็นว่านักเรียนชายมีประสบการณ์มากกว่านักเรียนหญิง และเมื่อได้ศึกษาแยกตามชั้นเรียนก็พบว่าประสบการณ์ทางเพศ เกี่ยวกับการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การคุมกำเนิด (การใช้ถุงยางอนามัยในนักเรียนชาย กินยาเม็ดคุมกำเนิดในนักเรียนหญิง) และการร่วมเพศนั้น พบว่านักเรียนอายุน้อยคือในชั้นต้น ๆ มีประสบการณ์น้อย ส่วนนักเรียนอายุมากที่อยู่ในระดับชั้นสูงขึ้นจะมีประสบการณ์มากขึ้น คือสูงขึ้นตามระดับชั้นปี และพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การกระจายประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนแยกตามชั้นปี (ร้อยละ)

ประสบการณ์	ชั้นเรียน						
	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4	ม.5	ม.6	X^2
การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง	5.2	15.7	19.9	35.1	37.9	39.7	$< X^2 = 388.5$ p 0.001
การคุมกำเนิด	2.2	2.1	2.6	2.5	5.4	7.8	$< X^2 = 49.7$ p 0.001
การร่วมเพศ	2.1	4.5	4.7	5.2	12.0	15.0	$< X^2 = 132.3$ p 0.001

รูปที่ 1 กราฟแสดงอายุที่นักเรียนมีประสบการณ์กอดจูบครั้งแรกกับเพื่อนต่างเพศ

เมื่อถามนักเรียนว่าเคยกอดจูบกับคู่รักหรือไม่ พบว่านักเรียนชายเคยกอดจูบกับคู่รักร้อยละ 17.5 โดยมีพฤติกรรมนี้ครั้งแรกอายุเฉลี่ยประมาณ 15 ปี สำหรับนักเรียนหญิงเคยกอดจูบกับคู่รักร้อยละ 3.3 และมีพฤติกรรมครั้งแรกอายุเฉลี่ยประมาณ 15 ปีเช่นกัน (รูปที่ 1)

ตารางที่ 3 การกระจายอายุของนักเรียนที่มีประสบการณ์ของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก แยกตามเพศ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)		รวม
	ชาย	หญิง	
7 - 10	6	2	8
11 - 12	7	2	9
13 - 14	39	1	40
15 - 16	89	3	92
17 - 19	37	3	40
ไม่ระบุอายุ	71	14	85
รวม	249	25	274

เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ พบว่านักเรียนชายเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 12.0 (249 ราย) โดยมีพฤติกรรมครั้งแรกอายุ 8- 18 ปี สำหรับนักเรียนหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 1.1 (25 ราย) และมีพฤติกรรมครั้งแรกอายุ 7- 19 ปี

2. ประสบการณ์ของครู

ตารางที่ 4 การกระจายสถานภาพสมรสของครูแยกตามเพศ (ร้อยละ)

สถานภาพสมรส	ชาย (N = 106)	หญิง (N = 344)	รวม (N = 450)
โสด	27.4	34.6	32.9
สมรส	68.9	62.5	64.0
หม้าย	1.9	1.5	1.6
หย่า	1.9	1.5	1.6

ครู 64% มีสถานภาพสมรส 32.9% เป็นโสด ส่วนหม้าย และหย่ามีจำนวน 1.6% เท่า ๆ กัน (ตารางที่ 4) ครู 43.3% ที่สมรสแล้วมีบุตร 2 คน รองลงมา 35.3% และ 10.9% มีบุตรคนเดียวและ 3 คน ตามลำดับ แต่ก็มีครู 3.6% ที่มีบุตรจำนวนระหว่าง 4- 6 คน

ตารางที่ 5 การกระจายจำนวนบุตรของครูที่สมรสแล้ว (ร้อยละ)

จำนวนบุตร	รวม
ไม่มีบุตร	6.9
1 คน	35.3
2 คน	43.3
3 คน	10.9
3 คน	3.6

เฉลี่ย 1.7 ± 0.9 *คน*

พิสัย $0 - 6$ *คน*

วิธีคุมกำเนิดที่ครูชายนิยมใช้มากที่สุด คือ ถุงยางอนามัย ซึ่งครูชายทุกคน (สมรส) เคยใช้ รองลงมา คือ วิธีนับวันปลอดภัย และให้คู่ของตนใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด 59.7% และ 37.7% ตามลำดับ นอกจากนั้นเคยทำหมัน 14.3% ส่วนวิธีที่ครูหญิงใช้คุมกำเนิดมากที่สุด 2 วิธี คือ ใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด และให้คู่ของตนใช้ถุงยางอนามัย 48.5% เท่ากัน รองลงมาคือ นับวันปลอดภัย 42.8% ทำหมัน 19.2% ห่วงอนามัย 14.9% และฉีดยาคุมกำเนิด 11.4% (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การกระจายประสบการณ์ที่เคยใช้วิธีคุมกำเนิดชนิดต่าง ๆ ของครู (สมรส) แยกตามเพศ (ร้อยละ)

วิธีคุมกำเนิด	ครูชาย (N = 77)	ครูหญิง (N = 229)	รวม (N = 306)
ถุงยาง	100.0	48.5	61.4
นับวันปลอดภัย	59.7	42.8	47.1
ยาเม็ดคุมกำเนิด	37.7	48.5	45.8
ทำหมัน	14.3	19.2	17.9
ยาฉีดคุมกำเนิด	12.9	11.4	11.8
ยาฝังคุมกำเนิด	1.3	0.0	0.3
ห่วงอนามัย	1.3	14.9	11.4
หลั่งภายนอก	5.2	0.9	1.9

3. ประสบการณ์ปัญหาทางเพศของนักเรียนและครู

ตารางที่ 7 การกระจายปัญหาทางเพศของนักเรียนแยกตามเพศ (ร้อยละ)

ปัญหา	นักเรียนชาย (N = 2020)	นักเรียนหญิง (N = 2146)	รวม (N = 4166)
ไม่มีปัญหา	83.0	81.7	82.4
มีปัญหาทางด้าน			
กายวิภาคและสรีรวิทยาระบบสืบพันธุ์	2.8	5.0	3.9
การพัฒนาทางเพศ	3.6	3.4	3.5
การคบเพื่อนและเลือกคู่ครอง	1.4	1.6	1.5
โรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์	1.4	0.8	1.1
การวางแผนครอบครัว	0.4	0.3	0.4
การตั้งครรภ์	0.2	0.5	0.4
การผิดปกติทางเพศ	0.9	0.6	0.7
ทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศ	0.5	0.6	0.6
ไม่ระบุ	5.7	5.2	5.4
รวม	99.9	100.0	99.9

เกี่ยวกับปัญหาทางเพศพบว่า นักเรียนระบุว่าเคยมีปัญหาทางเพศร้อยละ 17.6 อีกร้อยละ 82.4 ตอบว่าไม่มีปัญหา ปัญหาที่พบคือเรื่องเกี่ยวกับกายวิภาคและสรีรวิทยา พัฒนาการทางเพศ การผิดปกติทางเพศ การเลือกคู่ครอง โรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ การวางแผนครอบครัว การตั้งท้อง ทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ และหลายคนก็ไม่ระบุชื่อปัญหา (ตารางที่ 7)

สำหรับครูที่เคยมีปัญหาทางด้านเพศนั้น พบว่ามีร้อยละ 15.8 โดยครูชายเคยมีปัญหาร้อยละ 20 ครูหญิงร้อยละ 14.4 (ตารางที่ 8) จะเห็นว่าทั้งนักเรียนและครูจะมีประมาณ 1 ใน 5 คน ที่ระบุว่าเคยมีปัญหาทางเพศ

ตารางที่ 8 การกระจายปัญหาทางเพศของครูแยกตามเพศ (ร้อยละ)

ปัญหา	ครูชาย (N = 100)	ครูหญิง (N = 319)	รวม (N = 419)
ไม่มีปัญหา	80.0	85.6	84.2
มีปัญหา	20.0	14.4	15.8
รวม	100.0	100.0	100.0

วิจารณ์

เรื่องทางเพศเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน เป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่นิยมเปิดเผยให้ผู้อื่นล่วงรู้เรื่องเกี่ยวกับเพศของตน การศึกษาประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนและครูครั้งนี้ ก็ได้ตระหนักถึงความจริงในข้อนี้ และได้พยายามให้บรรยากาศของการเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างเป็นกันเอง ให้ผู้ตอบรู้สึกสบายใจในการตอบคำถาม สร้างความมั่นใจให้นักเรียนผู้ตอบ โดยแบบสอบถามชนิดให้เขียนตอบเองนี้รู้สึกว่าเป็นความลับ ครูในโรงเรียนหรือใคร ๆ ก็ไม่สามารถรู้เรื่องราวส่วนตัวของตนได้ ผลของการศึกษานี้จึงได้ตัวเลขประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนและครู อย่างไรก็ตามตัวเลขนี้คงจะมีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง เพราะเหตุผลดังที่กล่าว และเรื่องเพศเป็นเรื่องส่วนตัว ที่นักเรียนบางคนยังอาจจะไม่กล้าตอบตามความเป็นจริง โดยเฉพาะนักเรียนหญิง และนักเรียนชายบางคนก็อาจจะตอบเกินความเป็นจริงไปบ้าง เช่น ในรายที่รู้สึกอยากจะโอ้อวดเรื่องเพศของตน เป็นต้น

ผลของการศึกษาครั้งนี้พบว่า ประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ไม่สูงเช่นวัยรุ่นบางกลุ่มในประเทศจากการศึกษาอื่น ๆ เช่น การศึกษาของ ชวนชม สกนธวัฒน์ และคณะ (2529) พบว่านักเรียนอาชีวะชายในจังหวัดขอนแก่น มีประสบการณ์ทางเพศสูงถึง 72.49% นักเรียนหญิง 19.05% ในขณะที่การศึกษานี้พบว่านักเรียนชายมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เคยมีเพศสัมพันธ์เพียง 12% นักเรียนหญิง 1.1% ทั้งนี้เนื่องมาจากตัวอย่างที่ศึกษา เป็นตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครทั้งหมด มิได้เลือกเฉพาะเจาะจงนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เป็นต้นว่า กลุ่มที่คาดว่าจะมีความเสี่ยงสูง ตัวเลขประสบการณ์ทางเพศของเด็กนักเรียนกรุงเทพมหานคร จึงไม่สูงเท่าที่วิตกกัน

ส่วนเรื่องปัญหาทางเพศที่นักเรียนพบ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางเพศและการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งการให้ความรู้เรื่องเพศแก่นักเรียนที่เหมาะสมก็อาจลดปัญหาเหล่านี้ไปได้

เอกสารอ้างอิง

ชวนชม สกนธวัฒน์ มานพ คณะโต พิเชษญ์ เหลืองทองคำ และ ชูศรี ดูชัยสิทธิ์. 2529. การศึกษาความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับเพศ การเจริญพันธุ์ และการคุมกำเนิดในวัยรุ่น : ศึกษากรณีนักเรียนอาชีวะในจังหวัดขอนแก่น. เอกสารประกอบ National Research Dissemination Seminar จัดโดย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ณ โรงแรมเชียงใหม่พลาซ่า จังหวัดขอนแก่น 3- 5 กันยายน 2529.